

Datum
2025-04-11

Diariernr
KST 2025/50

Ert datum
2025-01-14

Ert diariernr
Ju2024/02620

Justitiedepartementet
Enheten för lagstiftning om allmän ordning och
säkerhet

Säkerhetsprövningar – nya regler (SOU 2024:88)

Kammarrätten tillstyrker i huvudsak förslagen i betänkandet utöver vad som framkommer nedan och vill i övrigt framföra följande.

Allmänna synpunkter

Utredningen har till följd av bristande tid och resurser inte utrett samtliga relevanta frågor eller lämnat fullständiga förslag i vissa delar. Detta medför svårigheter att överblicka konsekvenserna av de förslag som lämnas och hur utformningen av säkerhetsskyddslagstiftningen i sin helhet kan komma att se ut. Kammarrättens remissvar får ses i ljuset av detta.

Överväganden om säkerhetsprövningen och säkerhetsprövningsbeslut

Kammarrätten ställer sig positiv till att det i 3 kap. 12 a § säkerhetsskyddslagen (2018:585) föreslås införas en bestämmelse om vad som avses med en grundutredning och vilka personliga förhållanden grundutredningen bör omfatta. Kammarrätten anser dock att det finns anledning att i stället utforma bestämmelsen med ett ska-krav. I denna del noterar kammarrätten särskilt att formuleringen ”bör” inte i övrigt förekommer i säkerhetsskyddslagen och att en enhetlig terminologi är att föredra. Ett alternativ kan vara att utforma andra stycket i bestämmelsen på samma sätt som den föreslagna regleringen i 3 kap. 12 b § säkerhetsskyddslagen.

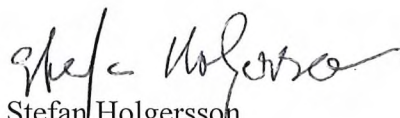
”En grundutredning ska, i den utsträckning det är relevant för prövningen, omfatta följande personliga förhållanden.”

Överprövning av säkerhetsprövningsbeslut

Vikten av ett starkt säkerhetsskydd och rätten till grundläggande mänskliga rättigheter är fundamentala. Utredningens slutsats är att det inte finns någon självständig rättighet enligt Europakonventionen att överklaga ett säkerhetsprövningsbeslut. Argumentet för att ändå införa en sådan möjlighet är framför allt att säkerhetsprövningsbeslutet enligt nuvarande ordning kan behöva prövas indirekt till exempel i en arbetstvist. Kammarrätten avstyrker förslaget om att säkerhetsprövningsbeslut ska få överklagas eftersom det, enligt kammarrättens mening, inte har presenterats övertygande skäl till att en sådan överklagandemöjlighet bör införas. Om en arbetstagare inte godkänns vid säkerhetsprövningen kan det leda till arbetsrättsliga åtgärder som till exempel ändrade arbetsuppgifter, omplacering eller avskiljande från anställning. Ett negativt säkerhetsprövningsbeslut är bara en av fler möjliga grunder till att arbetsrättsliga åtgärder kan vidtas. Enligt kammarrätten saknas det i betänkandet överväganden om varför ett säkerhetsprövningsbeslut ur ett sådant perspektiv ska kunna överklagas i särskild ordning. Det bör enligt kammarrättens mening övervägas om det går att lösa problemet i en arbetstvist med en alternativ ordning. Det kan till exempel övervägas att låta Säkerhetspolisen yttra sig över säkerhetsprövningsbeslutet i stället för att inrätta en helt ny nämndmyndighet med de problem detta skulle kunna medföra i säkerhetshänseende.

Mot den bakgrunden lämnar kammarrätten inga synpunkter på förslaget om lämplig överprövningsinstans för överklagande av säkerhetsprövningsbeslut eller i fråga om förutsättningarna för processen vid en överprövning.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättspresidenten Stefan Holgersson efter föredragning av administrativa juristen Julia Hjorth Säker. I handläggningen har även kanslichefen Heléne Löving och kammarrättslagmannen Peder Liljeqvist deltagit.

Stefan Holgersson

Julia Hjorth Säker

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DÅ

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå